

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ПЕРСПЕКТИВИ АКТИВІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВИХ ПАРКІВ НА ШЛЯХУ ДО НЕОЕКОНОМІКИ*

Олександр Бутнік-Сіверський,
*головний науковий співробітник економіко-правового
відділу НДІ інтелектуальної власності НАПрН
України, доктор економічних наук, професор,
академік АТН України та академік УАН
ID ORCID 0000-0003-2492-231X*

Досліджуються та обґрунтовуються шляхом узагальнення наукової думки удосконалення правового регулювання наукових парків, що створюються з ініціативи вищих навчальних закладів та/або наукових установ з урахуванням економіко-правової перспективи активізації їх діяльності. Розглядається національний та закордонний досвід діяльності наукових парків. Наводиться зміст застосування засновницького договору про створення наукового парку та договору про партнерство суб'єктів господарювання з науковим парком. Зазначаються проблеми, які в процесі створення наукових парків і використання інноваційних розробок ще не вирішені. Наводиться класичний зміст підприємництва в інноваційній діяльності, що розглядається з позиції уточнення змісту інноваційної структури, в основу якої покладено комерціалізацію майнових прав інтелектуальної власності за їх видами, що є складовою процесу кругообігу інтелектуального капіталу з відповідним ефективним результатом. Обґрунтовується порядок формування статутного капіталу наукового парку, до якого вищі навчальні заклади та/або наукові установи не можуть використовувати майнові права на об'єкти інтелектуальної власності, створені за рахунок бюджетних коштів, а можуть лише за умови укладання ліцензійного договору із суб'єктом господарювання з недержавною та державною формою власності у якості переданих активів, що не потребує здійснення відчуження об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів. Пропонується використовувати цільові бюджетні кошти як початковий стартовий капітал, що надається на зворотних умовах до державного бюджету в разі закриття (ліквідації) наукового парку за рішенням засновників або на підставі рішення суду. Як альтернатива, у разі відсутності цільових бюджетних коштів, пропонується в якості джерела грошової суми вкладу до статутного капіталу наукового парку в якості стартового капіталу спрямувати частину спеціального фонду державного бюджету. Обґрунтовується створення офісу трансферу технологій, що буде структурним підрозділом вищих навчальних закладів та/або наукових установ, який буде займатися процесом подачі і розгляду патентної заявки і у подальшому ліцензуванням. Зазначено, що науковий парк може бути засновником (співзасновником) малих інноваційних підприємств та укладати з ними договори про партнерство для виконання певних інноваційних проектів.

Ключові слова: інтелектуально-інноваційне середовище, науковий парк, засновницький договір, статутний капітал, майнові права інтелектуальної власності, ліцензійний договір, правовий статус

* Початок. Продовження в наступному номері.

Аналіз досліджень і публікацій, присвячених проблемі. В Україні на шляху до неоекономіки дослідження організації та функціонування інтелектуально-інноваційного середовища ще залишаються проблемними і це не дивно, оскільки саме тут народжуються творчі ідеї та здійснюється найбільше винахідництво, яке впливає на напрями розвитку та існування інноваційних структур. На жаль, на цьому напрямі розвитку інтелектуально-інноваційного середовища ще присутня інерційність руху.

Багато науковців приділяють увагу появі та функціонуванню наукових парків, технологічних парків і технополісів, створених на базі або за ініціативи вищих навчальних закладів та/або наукових установ. Саме вони формують інтелектуально-інноваційне середовища і виступають ефективним інструментом впливу на розвиток інноваційних процесів та економіки загалом.

На думку науковців С. Г. Параски та В. Р. Любчика, суттєвим є забезпечення інтеграції науки і виробництва за принципом корпоративної інтеграції підприємств, що створює умови для постійного і безперервного функціонування в режимі інноваційного розвитку. Однак, цей важливий висновок науковців, ще не повною мірою розкрито для умов функціонування наукових парків на території України [1, 246].

Досвід показує, що при створенні перших наукових парків найбільш прийнятним господарським об'єднанням засновників стала *корпорація*, яка є юридичною особою, що веде підприємницьку діяльність, володіє розвинутою організаційною структурою управління, широким спектром видів діяльності та господарських зв'язків.

Саме на таких засадах функціонує перший в Україні науковий парк «Київська політехніка», який було створено як загальнодержавний пілотний проект у рамках Закону України «Про Науковий парк «Київська політехніка» [2]. Цей закон вперше в Україні визначив основні засади створення іннова-

ційного середовища на базі університету із залученням до співпраці всіх учасників інноваційного процесу.

Науковому парку «Київська політехніка» притаманний республіканський масштаб діяльності без чіткого акцентування на потреби регіону (території), у якому він створений. Підтвердженням цього є перелік його партнерів (засновників), зокрема: ТЕЦ № 6 «Київенерго», ВАТ «Арселор Міттал Кривий Ріг», ВАТ «Мотор-Січ», НАК «Нафтогаз України». Реєстрацію наукового парку як юридичної особи, заснованої за участю НТУУ «КПІ» і державного підприємства «Національний центр впровадження галузевих інноваційних програм» при Державному агентстві України з інвестицій та інновацій (Держінвестиція), було здійснено в травні 2007 року [1, 247].

Розвитку цієї інституції сприяло розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 року № 746-р, яким було схвалено інноваційну Програму Наукового парку «Київська політехніка» на 2007–2011 роки. Зокрема, було визначено п'ять пріоритетів розвитку наукового парку: енергетика сталого розвитку; розвиток інноваційних складників інформаційного суспільства; комплексний аналіз і стратегічне планування розвитку систем життєзабезпечення великих міст і регіонів України; біотехнічні системи і технології; системи спеціального та подвійного призначення.

Аналізуючи функції наукового парку «Київська політехніка», І. Б. Чудаєва справедливо дійшла висновку, що деякі з них, зокрема координація наукової, інноваційної, виробничої та комерційної діяльності засновників і партнерів наукового парку більше підходять до галузевого міністерства, чи до інноваційної структури [3, 354], що свідчить про присутність наукової гігантманії та державного монополізму, враховуючи традиційні строки наукових і технічних розробок.

На сьогодні партнерами наукового парку є понад 30 підприємств і компа-

ній, за участю яких виконується майже 40 інноваційних проектів і науково-технічних робіт. За 3 роки функціонування парку в інноваційному середовищі виконано робіт на суму понад 20 млн гривень. Наголосимо, що це позабюджетні кошти [3, 355]. Як бачимо, доволі широкий спектр проблем охоплювала інноваційна програма наукового парку з використанням позабюджетних коштів. Науковий парк «Київська політехніка» співпрацює з Міністерством оборони України, в інтересах якого разом з його інституціями розробляє 8 інноваційних проектів, зокрема розроблення та виробництво безпілотних літальних апаратів різного класу, цифрових тепловізійних приладів нічного бачення, комплексна технологія утилізації ракетного пального тощо. Прикладом енергоефективної інноваційної технології наукового парку є розроблення когенераційної технології «Водолій», упровадження якої має результатом зменшення витрат природного газу до 28 % та викидів вуглекислого газу до 10 % [3, 355–356].

Зазначимо також, що Науковий парк «Київська політехніка» створений на базі Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», який, зауважимо, є бюджетною установою та договірним об'єднанням суб'єктів господарювання, створеним за принципом поєднання можливостей освіти, науки, виробництва і бізнесу шляхом координації виконання інноваційних проектів наукового парку його учасниками/партнерами.

Після набрання чинності Законом України «Про наукові парки», як зазначають науковці, розпочався процес створення наукових парків навколо провідних університетів, зокрема в регіонах. За основу структурних схем більшості парків береться вже апробована схема наукового парку «Київська політехніка» [1, 247]. Нині зареєстровано 31 науковий парк, створений за принципом «корпоративної інтеграції підприємств» в основному як товари-

ство з обмеженою відповідальністю (<https://mon.gov.ua/ua/nauka/innovacijna-diyalnist-ta-transfer-tehnologij/naukovi-parki>).

Водночас створення наукових парків перебуває в полі зору науковців та практиків. Серед наукових досліджень і практичних зусиль у напрямі розвитку та існування інноваційних структур О. В. Куцурубова-Шевченко справедливо виділяє монографічні видання за редакцією О. А. Мазура, М. В. Гамана, О. Д. Святоцького, П. П. Крайнева, С. Ф. Ревуцького, С. Ф. Смеричевського, Д. Є. Висоцького, Ю. Є. Атаманової, Д. В. Задихайла, М. Д. Василенка, О. Е. Сімсон, у яких достатньо уваги присвячено створенню та функціонуванню технологічних парків і технополісів, заснованих на базі або за ініціативи наукових установ. Науковець зазначає, що питання законодавчого регулювання діяльності наукових парків, засновником яких або одним із засновників є вищі навчальні заклади, у них практично не розглядалися [4].

Останнім часом з'явилася низка статей таких науковців як С. Глібко, О. Коюда, В. Куриляк, Г. Петришин, С. Солан, В. Чернюк, П. Цибульов та інші, які свідчать про зацікавленість у дослідженні правового регулювання діяльності наукових парків, ураховуючи сучасне законодавче та нормативне забезпечення їх діяльності.

Набувають актуальності дослідження створення такої інституції як наукові парки за ініціативою вищих навчальних закладів та/або наукових установ, які належать до державної форми власності, з позиції формування їхнього статутного капіталу, джерел існування, правових відносин та активізації їх діяльності.

Мета статті. Метою дослідження є аналіз та обґрунтування правового регулювання наукових парків, що створюються з ініціативи вищих навчальних закладів та/або наукових установ з урахуванням економіко-правової перспективи активізації їх діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Незважаючи на кризові економічні негаразди сучасна економіка покровоно просувається до нової економіки, яка є глобальною за своїми масштабами, де переважає поява єдиного інформаційного простору, перетворення інтелектуальної власності на стратегічний ресурс підприємств та їх об'єднань на основі інноваційних підходів, нових інформаційних технологій і бізнес-процесів, які забезпечують лідерство та конкурентоспроможність інноваційної продукції.

Проблемною ланкою в розвитку інноваційної діяльності в Україні, як зазначають науковці, залишається нерозвиненість ефективних інституцій, здатних перетворювати ідеї на науково-технічні розробки і забезпечувати впровадження останніх у виробництво. На цьому напрямі слід відзначити реальних учасників інноваційного процесу — вищі навчальні заклади освіти і наукові установи державної та недержавної форми власності. Однак при цьому варто враховувати активізацію їхньої діяльності та закордонний досвід економічно розвинутих країн світу.

Із прийняттям Закону України «Про наукові парки» у 2009 році [5] (далі — Закон 1563) на законодавчому рівні набули сили такі інституції як *наукові парки*, які відповідно до цього закону є юридичними особами, що створюються з ініціативи вищого навчального закладу та/або наукової установи шляхом об'єднання внесків засновників для організації, координації, контролю процесу розроблення і виконання проектів наукового парку (абз. 4 ст. 1). Важливо, що цим законом «регулюються правові, економічні, організаційні відносини, пов'язані із створенням та функціонуванням наукових парків»; і одночасно науковий парк «спрямований на інтенсифікацію процесів розроблення, впровадження, виробництва інноваційних продуктів та інноваційної продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках». Створення та діяльність науко-

вих парків сприятиме розвитку інтелектуального та інноваційного середовища, на основі якого впроваджуються результати наукової та винахідницької діяльності, виробництво інноваційної продукції з урахуванням його технічного та технологічного оновлення.

Зазначеним законом закріплюється умова, що «засновниками наукового парку є вищий навчальний заклад IV рівня акредитації (далі — вищий навчальний заклад, ВНЗ) та/або наукова установа (далі — НУ) та інші юридичні особи, що уклали засновницький договір про створення наукового парку (Закон 1563: абз. 3 ст. 1). Партнерами наукового парку стають суб'єкти господарювання, що уклали з науковим парком договір про партнерство (Закон 1563: абз. 5 ст. 1).

Слід звернути увагу на те, що згідно з Цивільним кодексом України [6] (далі — ЦКУ) за засновницьким договором засновники зобов'язуються створити юридичну особу, визначають порядок їхньої спільної діяльності щодо її створення, умови передання їй свого майна (ЦКУ: ч. 2 ст. 88), а також визначаються умови розподілу між учасниками прибутку та збитків, участі в діяльності юридичної особи, виходу засновників зі складу товариства (ЦКУ: ст. 116).

Засновницький договір є консенсуальним, багатостороннім, відплатним і фідучіарним правочином [7].

І далі, як зазначає А. В. Домбровська [8], *партнерство* — це така організація господарської діяльності, коли двоє або більше осіб об'єднують своє майно, стають співвласниками створеного підприємства, спільно управляють виробництвом і власністю, розподіляють прибуток та несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями. Договорами, які опосередковують партнерські відносини, є договір про спільну діяльність (у тому числі договір простого товариства) і договір концесії.

Порядок укладення договорів про спільну діяльність, як вказує Маргарита Майоренко [9], визначено у гл. 77 ЦКУ.

За таким договором сторони (учасники) зобов'язуються спільно діяти без створення юридичної особи для досягнення певної мети, що не суперечить законодавству (ЦКУ: ст. 1130). Тобто при укладенні договору про спільну діяльність окремих суб'єкт господарювання не реструється.

Які ж бувають види договорів про спільну діяльність?

Виділяють два види договору про спільну діяльність:

- з об'єднанням вкладів (договір простого товариства) (ЦКУ: ч. 2 ст. 1130, ст. 1132). Такий договір передбачає наявність внесків учасників, які об'єднуються заради отримання прибутку або досягнення іншої мети. Об'єднані внески стають загальною пайовою власністю (ЦКУ: ч. 1 ст. 1134). Вироблена продукція й отримані від такої діяльності доходи в результаті спільної діяльності теж вважаються спільною пайовою власністю (ЦКУ: ч. 1 ст. 1134);
- без об'єднання вкладів (ЦКУ: ч. 2 ст. 1130). Наприклад, такий вид договору про спільну діяльність укладається у сфері освіти, консалтингу та маркетингу.

Таки чином, наведене дає змогу поглиблено розглядати окремі дефініції Закону України «Про наукові парки» з позиції Цивільного кодексу України. Головним тут є *таке* — *за засновницьким договором засновники зобов'язуються створити юридичну особу, якою є науковий парк, а партнери наукового парку діють за договорами про спільну діяльність без створення юридичної особи.*

Продовжуючи розгляд Закону України «Про наукові парки», зауважимо, що в його статті 3 акцентується увага на тому, що науковий парк створюється з метою розвитку науково-технічної та інноваційної діяльності у вищому навчальному закладі та/або науковій установі, ефективного та раціонального використання наявного наукового

потенціалу, матеріально-технічної бази для комерціалізації результатів наукових досліджень і їх упровадження на вітчизняному та закордонному ринках.

У зазначеному законі передбачено, що основними функціями наукового парку мають бути (ст. 4):

- створення нових видів інноваційного продукту, здійснення заходів щодо їх комерціалізації, організація та забезпечення виробництва наукоємної, конкурентоспроможної на внутрішніх і зовнішніх ринках інноваційної продукції;
- інформаційно-методичне, правове та консалтингове забезпечення засновників і партнерів наукового парку, надання патентно-ліцензійної допомоги;
- залучення студентів, випускників, аспірантів, науковців та працівників вищого навчального закладу та/або наукової установи до розроблення і виконання проектів наукового парку;
- сприяння розвитку та підтримка малого інноваційного підприємництва;
- організація підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів, необхідних для розроблення і реалізації проектів наукового парку;
- залучення і використання у своїй діяльності ризикового (венчурного) капіталу, підтримка наукоємного виробництва;
- захист і представництво інтересів засновників та партнерів наукового парку в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, а також у відносинах з іншими суб'єктами господарювання під час організації та виконання проектів наукового парку в межах, визначених установчими документами наукового парку;
- розвиток міжнародного і вітчизняного співробітництва у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності, сприяння залученню іноземних інвестицій;

• виконання інших функцій, не заборонених законодавством України.

Як бачимо, законодавець надав широкий спектр функцій науковому парку, що дає йому змогу здійснювати відповідну господарську та інноваційну діяльність на нових умовах з урахуванням ринкових вимог і підвищення його здатності ефективно працювати в інтелектуальній економіці.

Досліджуючи правове поле формування наукового парку виникає ряд проблемних питань, які законодавчо ще не вирішені та не врегульовані, що, на наш погляд, стримує його формування та розвиток, на що також звертає увагу низка науковців у своїх публікаціях, які нами далі узагальнюються з незначною корекцією, ураховуючи мету цього дослідження.

Узагальнення пропозицій окремих науковців та нашого погляду на проблему сприятиме внесенню змін та доповнень до відповідних законодавчих актів, пов'язаних з активізацією діяльності наукових парків.

Зокрема, О. П. Коюда у свої статті «Практичні аспекти створення наукового парку на базі вищого навчального закладу» [10,7–8] звертає увагу на те, що прийняття Закону України «Про наукові парки» і відповідних законодавчо-правових актів щодо функціонування ВНЗ, засновників, партнерів та інших суб'єктів у процесі створення і використання інноваційних розробок не вирішило багато проблем стосовно:

- визначення організаційно-правової форми господарювання наукового парку;
- розробки статутних документів наукового парку конкретного ВНЗ;
- розробки механізму взаємовідносин і взаємодій ланцюга Міністерство освіти і науки України — ВНЗ — науковий парк — винахідник процесу комерціалізації інтелектуальної власності ВНЗ і партнерів.

Деталізуючи проблеми, О. П. Коюда з метою доопрацювання закону пропонує нову організаційно-правову форму

наукового парку — спільне підприємство, засноване на державній (або) приватній власності та власності трудового колективу зі статусом неприбуткової установи, яка створюється територіально там, де розміщені ВНЗ і промислові підприємства (суб'єкти впровадження інноваційних розробок). Саме таку організаційно-правову форму господарювання, як вважає цей автор, можна покласти в основу розробки статуту наукового парку, засновницького договору, положення про взаємовідносини засновників, договорів між науковим парком, партнерами і засновниками, документів щодо комерціалізації інтелектуальної власності.

Як бачимо, зазначений автор запропонував нову організаційно-правову модель наукового парку, що розширює законодавчі можливості Закону України «Про наукові парки», однак у цьому законі не передбачено «спільне підприємство, засноване на державній (або) приватній власності та власності трудового колективу зі статусом неприбуткової установи». Така неприбуткова інституція, на наш погляд, буде створена на дещо інших господарсько-правових відносинах, які потребують внесення суттєвих змін в економіко-правову ідеологію зазначеного закону щодо побудови та призначення НП. Ідеться про підприємство, засноване на змішаній формі власності (на базі об'єднання майна різних форм власності) зі статусом неприбуткової установи. На жаль, ця модель НП ускладнює його формування та функціонування, як юридичної особи, що створюється з ініціативи вищого навчального закладу та/або наукової установи з державною формою власності шляхом об'єднання внесків різних за майновими правами власності засновників. Головне завдання такої моделі, на думку її автора, — це «розробка механізму взаємовідносин і взаємодій ланцюга Міністерство освіти і науки України — ВНЗ — науковий парк — винахідник процесу комерціалізації інтелектуальної власності ВНЗ

і партнерів», що, на нашу думку, в умовах чинного законодавства України в повному обсязі виконати за такою моделлю складно.

У зв'язку з цим, на наш погляд, не на користь такому цільовому спрямуванню буде загальне судження В. Чернюка, який у своїй статті «Наукові парки в Україні — стан та проблеми діяльності» [11, 69] зазначає, що законодавство України розділяє суб'єктів господарювання, які мають стосунок до інноваційної діяльності, на дві категорії: інноваційна структура та інноваційна інфраструктура. Перші розробляють, упроваджують та виробляють інноваційну продукцію, а другі — надають різні види послуг для провадження інноваційної діяльності. Така структура, на наш погляд, порушує логіку сприйняття процесу комерціалізації майнових прав інтелектуальної діяльності як цілісної цільову конструкцію.

З позиції загального підходу до комерціалізації майнових прав інтелектуальної діяльності зазначимо, що це створення новації (творча діяльність, винахідництво), упровадження (трансформація права інтелектуальної власності в технічні та/або технологічні рішення), виробництво інноваційної продукції (виробництво нового покоління) та її реалізація на ринку (інноваційний маркетинг), це єдиний процес з відповідним ефективним результатом, який має ознаки кругообігу інтелектуального капіталу.

У такому разі слід звернути увагу на класичний зміст підприємництва в інноваційній діяльності, який може розглядатися з позиції уточнення змісту «інноваційної структури».

Підприємництво є інноваційним, як слушно зазначає В. М. Головій у своїй статті «Інноваційна фірма: особливості організаційної структури» [12, 97], якщо ефективно сполучає господарський і інноваційний вектори, базується на новаторстві та креативності. Інноваційне підприємництво — це новаторська підприємницька діяльність, яка

охоплює створення інноваційної ідеї, її втілення у певному інтелектуальному продукті — новації, упровадження новації, рутинізацію та дифузю нововведень з метою отримання прибутку та інших вигод, що за змістом у нашому трактуванні можна розуміти як «інноваційна структура». Як зазначає В. М. Головій, до основних видів інноваційного підприємництва за критерієм пріоритетного об'єкта інновацій — продукт, процес, сфера належать:

- 1) *інновація продукції* — процес оновлення ринкового потенціалу підприємства, що сприяє збільшенню обсягу прибутку, розширенню частки на ринку, збереженню та розширенню клієнтури, зміцненню незалежного становища, підвищенню репутації тощо;
- 2) *інновація технологій* — процес оновлення: а) виробничих технологій відповідно до завдань інноваційного процесу, спрямованого на підвищення продуктивності праці та економію енергії, сировини та інших ресурсів, що дає можливість збільшити обсяг прибутку фірми; б) управлінських технологій з метою забезпечення організаційно-економічних умов ефективної інноваційної діяльності; в) ринкових технологій, орієнтованих на ефективний продаж інноваційної продукції, поширення нововведень, їх довгострокову прибутковість;
- 3) *соціальні інновації*, застосування яких розширює можливості фірми на ринку інтелектуальних ресурсів, насамперед трудових, мобілізує працівників на творчу працю, зміцнює довіру до соціальних зобов'язань фірми перед працівниками і суспільством.

Таким чином, *за логікою інтелектуально-інноваційної діяльності, в основу якої покладено комерціалізацію майнових прав інтелектуальної власності за їх видами, це інноваційне підприємництво, є складовою процесу кругообігу інтелектуального ка-*

підталу з відповідним ефективним результатом.

Саме НП за своєю економіко-правовою природою походження повинні дотримуватися логіки інтелектуально-інноваційної діяльності, в основу якої покладено комерціалізацію майнових прав інтелектуальної власності з відповідним ефективним результатом.

Далі В. Чернюк акцентує увагу на тому, що у світі існує велика різноманітність видів підприємств, що належать до першої або другої групи: технологічні та наукові парки, бізнес-інкубатори, центри трансферу технологій, технологічні платформи, кластери тощо. У світовій практиці немає чіткого розмежування між визначенням технологічного, наукового та дослідного парку. Як правило, у кожній країні використовується одне з формулювань. У практиці, як зазначає В. Чернюк, терміни «науковий парк», «технопарк», «дослідницький парк», «інноваційний центр», «центр розвитку передових технологій» у цілому можна вважати синонімами [11, 69–70]. На наш погляд, термін «синоніми» тут узагальнює всі форми формулювань і діючих інституцій, однак змішання їх не зовсім відповідає практиці, оскільки кожне формування та діяльність таких інституцій може бути різною за призначенням тих завдань, що вирішуються, адже розвиток інтелектуально-інноваційного середовища потребує розробки своєї особливої інфраструктури, пов'язаної зі специфікою та особливостями виробництва, місцем розташування та матеріального забезпечення, інтеграції наукової думки, залучення висококласних інтелектуальних ресурсів, діджиталізації процесів та інформації зі створенням банку даних та реєстрів тощо з урахуванням динамічності змін кон'юнктури ринку інноваційної продукції та з дотриманням вимог глобалізації прогресу в напрямі просування до нової економіки.

Розглядаючи інституцію наукового парку, важливо, на нашу думку, визначити, чи дієздатна така інституція як

НП в інтелектуально-інноваційному середовищі та чи можна покращити і стимулювати її дієздатність з урахуванням завдань, визначених законодавчим актом? Це одна з форм діючих інституцій в інтелектуально-інноваційному середовищі в економічно розвинутих країнах. Всесвітньо відомими прикладами таких структур є «Силіконова долина» (США), наукове місто Кіста (Швеція), METUTECH — Технополіс Середньосхідного технічного університету (м. Анкара, Туреччина) та інші [13, 71]. Досвід таких інституцій потребує поглибленого вивчення й адаптації до вимог розвитку інноваційної економіки України.

Огляду на викладене, однією з проблем господарсько-правового регулювання, як зазначає С. В. Глібоко у своїй статті «Наукові парки України: правовий аспект» [14], є визначення джерел формування майнової основи діяльності наукового парку, у тому числі порядку формування його статутного капіталу. Статутний капітал наукового парку, як справедливо зауважує науковець, є одним з джерел його фінансування. І якщо здійснення внесків юридичними особами приватного права не викликає значних правових запитань, то здійснення таких внесків для бюджетних установ — ВНЗ та НУ пов'язане з обмеженістю видів внесків і бажанням при цьому не втратити контроль над науковим парком. При формуванні статутного капіталу суб'єкт господарювання державної або комунальної власності, що провадить свою діяльність на основі права господарського відання, може передавати належне йому майно до статутного капіталу наукового парку лише за попередньою згодою центрального органу виконавчої влади, у сфері управління якого він перебуває (Закон 1563: п. 2 ст. 7), що призводить до невизначеності рішення виконавчої влади, яка може не сприймати на свій розсуд перспективу ініціативи учасників наукового парку та ризиків, за які виконавча влада не несе

матеріальної відповідальності, що може знищити всяку ініціативу.

Проблемним стає формування статутного капіталу НП. Так, відповідно до п. 3 статті 13 Закону України «Про наукові парки» ВНЗ та/або НУ можуть брати участь у формуванні статутного капіталу наукового парку лише шляхом внесення до нього нематеріальних активів (майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності) у порядку, встановленому законодавством України. Така норма, як зазначає науковець О. В. Куцурубова-Шевченко у своїй статті «Господарсько-правові аспекти функціонування наукових парків» [4], потребує при створенні наукового парку за участі ВНЗ наявності конкуренто-спроможної інтелектуальної власності, яка може використовуватися за двома основними напрямками:

по-перше, як внесок до статутного капіталу наукового парку з метою використання у своїй науково-техніко-технологічній діяльності;

по-друге, для подальшої реалізації інтелектуальної власності іншим зацікавленим суб'єктам господарювання.

Можливо, як справедливо зауважує науковець, законодавець припускав, що у ВНЗ є значна кількість результатів інтелектуальної власності, які мають потенціал комерціалізації. Як показали перші роки дії цього закону, наукові розробки ВНЗ здебільшого не оформлені як результати інтелектуальної власності, не мають правового захисту, а отже, не мають матеріальної форми, тому не поставлені на баланс ВНЗ у бухгалтерському обліку. Безумовно, необхідно оформити наукові розробки ВНЗ у вигляді інтелектуального продукту, однак для цього необхідний час і кошти з державного бюджету. Тому наразі для більшості ВНЗ це є перешкодою і не дає їм змоги бути засновником наукового парку.

Важливо зазначити, що формування статутного капіталу наукового парку лише шляхом внесення до нього немате-

ріальних активів (майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності) ускладнюється тим, що такий крок вступає у протиріччя з вимогами Господарського кодексу України [15] (далі — ГК України), у якому в п. 2 статті 154 зазначено, що «до відносин, пов'язаних з використанням у господарській діяльності прав інтелектуальної власності, застосовуються положення Цивільного кодексу України з урахуванням особливостей, передбачених цим Кодексом та іншими законами», а в п. 5 статті 156 передбачено, що «майнові права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок можуть бути передані до статутного капіталу суб'єкта господарювання як вклад». І далі, «протягом тридцяти днів після завершення дії майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок, переданих до статутного капіталу суб'єкта господарювання як вклад, розмір статутного капіталу суб'єкта господарювання має бути зменшений на суму, що відповідала розміру їх вартісної оцінки». Однак при цьому нічого не сказано про майнові права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок, які створені за бюджетні джерела фінансування і не можуть бути передані до статутного капіталу суб'єкта господарювання як вклад без дозволу їх власника.

Як бачимо, законодавець на загальному рівні обмежив перелік внесення майнових прав до статутного капіталу суб'єкта господарювання, яким у нашому випадку є НП, як юридична особа, що створюється з ініціативи ВНЗ та/або НУ шляхом об'єднання внесків засновників, *по-перше*, лише майнові права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок; *по-друге*, розглядає таке внесення як вклад суб'єкта господарювання, що трактується як відчуження майнових прав інтелектуальної власності. При цьому слід ураховувати, що НП за змістом діяльності має ознаки суб'єкта господарювання, а саме відповідно до

п. 1 статті 55 ГК України «суб'єктами господарювання визнаються учасники господарських відносин, які здійснюють господарську діяльність, реалізуючи господарську компетенцію (сукупність господарських прав та обов'язків), мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна, крім випадків, передбачених законодавством», а в п. п. 1 п. 2 статті 55 зазначено, що «суб'єктами господарювання є: 1) господарські організації — юридичні особи, створені відповідно до Цивільного кодексу України, державні, комунальні та інші підприємства, створені відповідно до цього Кодексу, а також інші юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані в установленому законом порядку». І далі, у п. 4 статті 55 «суб'єкти господарювання реалізують свою господарську компетенцію на основі права власності, права господарського відання, права оперативного управління відповідно до визначення цієї компетенції у цьому Кодексі та інших законах», а також у п. 5 статті 55 «суб'єкти господарювання — господарські організації, які діють на основі права власності, права господарського відання чи оперативного управління, мають статус юридичної особи, що визначається цивільним законодавством та цим Кодексом».

Отже, виникає потреба внесення змін до ГК України, що стосується розширення господарсько-правових можливостей наукових парків стосовно використання наявного наукового потенціалу, матеріально-технічної бази для комерціалізації результатів наукових досліджень, як зазначалося, попри позицію центрального органу виконавчої влади, який не несе майнової відповідальності та не зазнає ризиків на відміну від самого наукового парку; також необхідно дозволити їм здійснювати операції з усіма видами майнових прав інтелектуальної власності.

Зауважимо також, що однією з причин незацікавленості, а скоріше відсут-

ності джерел фінансування у бюджетній установі на роботи з оформлення наукових розробок ВНЗ та/або НУ у вигляді інтелектуального продукту є обов'язковість дотримання вимог Бюджетного кодексу України (далі — БКУ) [16], у якому відсутній фінансовий механізм стимулювання інтелектуальної діяльності ВНЗ та/або НУ.

Зазначимо також, що у БКУ відсутній механізм здійснення операцій з *майновими правами інтелектуальної власності*, які слід враховувати при формуванні та використанні власних надходжень бюджетних установ. Власні надходження бюджетних установ отримуються додатково до коштів загального фонду бюджету і включаються до спеціального фонду бюджету (БКУ: п. 4 ст. 13).

Законодавець у БКУ зазначає, що платежі за рахунок спеціального фонду бюджету здійснюються *в межах коштів, що фактично надійшли до цього фонду на відповідну мету* (з дотриманням вимог частини другої статті 57 цього Кодексу), якщо цим Кодексом та/або законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет) не встановлено інше (БКУ: п. 8 ст. 13).

Слід також враховувати, що *на кінець бюджетного періоду Казначейська служба України зберігає залишки коштів* на рахунках спеціального фонду державного бюджету та щодо субвенцій зі спеціального фонду державного бюджету на рахунках спеціального фонду місцевих бюджетів для покриття відповідних витрат у наступному бюджетному періоді з урахуванням їх цільового призначення. У разі відсутності відповідних бюджетних призначень на наступний бюджетний період *залишки коштів спеціального фонду перераховуються до загального фонду державного бюджету* (БКУ: частина 2 ст. 57).

Звернемо увагу й на те, що при відсутності відповідних бюджетних призначень, які можуть бути пов'язані з накопиченням доходів спеціального

фонду бюджету на операції з інтелектуальною власністю, у кінці звітного періоду будуть перераховуватися до загального фонду державного бюджету, що свідчить про присутність ризику втрати накопиченого спеціального фонду бюджету за рахунок власних надходжень.

Варто врахувати те, що ВНЗ та/або НУ (далі — Виконавець) перераховує з забалансового рахунку на баланс конкретний вид об'єктів права інтелектуальної власності (далі — ОПІВ) у складі нематеріальних активів *за умови їх комерціалізації* при наявності охоронних документів та оцінки вартості майнових прав інтелектуальної власності в установленому законодавством порядку, що потребує відповідного фінансування. У Законі України «Про наукові парки» порядок *відчуження об'єкта права інтелектуальної власності* у складі нематеріальних активів при передачі його до статутного капіталу НП нічого не сказано, що не дає змоги здійснити таку операцію на умовах, як зазначено, у «встановленому законодавством порядку». Тут потрібно дотримуватися вимог, передбачених законодавством, тобто, якщо не отримано дозволу від Замовника (міністерства або центрального органу виконавчої влади) на здійснення комерціалізації ОПІВ, створеного за рахунок бюджетних коштів, то ОПІВ у складі нематеріального активу не може бути проданий. Якщо у державному замовленні було обумовлено вільне використання Виконавцем отриманої розробки відповідного ОПІВ, то такий об'єкт права не може бути проданий без дозволу Фонду державного майна України, оскільки ОПІВ належить до державної форми власності, тому що він створений за рахунок бюджетних коштів. У такий ситуації Виконавець має реальну можливість *здійснити комерціалізацію ОПІВ (розробки) шляхом укладання ліцензійного договору з суб'єктом господарювання з недержавною*

формою власності. У такому разі Виконавець перераховує з забалансового рахунку на баланс конкретний вид ОПІВ у складі нематеріальних активів за ціною розробки за умови його комерціалізації на підставі ліцензійного договору. У такий ситуації здійснюється оцінка вартості ОПІВ (розробки) Суб'єктом оціночної діяльності за відповідним порядком з додержанням вимог діючих нормативно-правових актів з метою його використання ліцензіатом на умовах ліцензійного договору. Отримана Виконавцем винагорода за користування конкретних видів ОПІВ у складі нематеріальних активів обумовлюється ліцензійним договором у вигляді паушального платежу та роялті або роялті, сума якого відноситься на спеціальний фонд державного бюджету Виконавця-ліцензіара з дотриманням вимог Податкового кодексу України (далі — ПКУ) [17] як пасивний дохід (ПКУ: п. п. 167.5.3 п. 167.5 ст. 167).

Таки чином, згідно з діючим порядком при формуванні статутного капіталу наукового парку, ВНЗ та/або НУ не можуть використовувати майнові права на об'єкти інтелектуальної власності, створені за рахунок бюджетних коштів, а лише за умови *укладання ліцензійного договору з суб'єктом господарювання з недержавною та державною формами власності*. ●

Список використаних джерел / List of references

1. Параска С. Г., Любчик В. Р. Концепція створення наукового парку «інноваційний розвиток Поділля». Вісник Хмельницького національного університету. 2012. № 4, С. 245. URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/tech/2012_4/52par.pdf.
2. Про Науковий парк «Київська політехніка»: Закон України № 523-V від 22 грудня 2006 року. Редакція від 05.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/523-16#Text>.
3. Чудаєва І. Б. Наукові парки: суть, функції: зб. наук.-техн. пр. Науковий вісник НЛТУ України. 2011. Вип. 21.1. С. 352–361. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/naukovi-parki-sut-funktsiyi-ta-perspektivi-stvorennya>.
4. Куцурубова-Шевченко О. В. Господарсько-правові аспекти функціонування наукових парків. Правничий часопис Донецького університету. 2013. № 2. С. 11–20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pchdu_2013_2_4file:///C:/Users/Alex/AppData/Local/Temp/Pchdu_2013_2_4.pdf.
5. Про наукові парки: Закон України № 1563-VI від 25 червня 2009 року. Редакція від 01.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1563-17#Text>.
6. Цивільний кодекс України: Закон України № 435-IV від 16 січня 2003 року. Редакція від 16.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
7. Борисова В. І. Цивільне право. Т. 2. ГЛАВА 64. Засновницький договір. URL: <https://subj.ukr-lit.com/civilne-pravo-tom-2-borisova-v-i-glava-64-zasnovnickij-dogovir/>.
8. Домбровська А. В. Правові форми партнерських відносин в Україні. 2015. С. 198–199. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/40322/1/198-199.pdf>.
9. Майоренко Маргарита. Договір про спільну діяльність: правовий аспект. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-hozyajstvennye-operacii-9-dogovor-o-sovmestnoj-deyatelnosti-pravovoj-aspekt>
10. Коюда О. П. Практичні аспекти створення наукового парку на базі вищого навчального закладу. Науково-технічна інформація. 2010. № 4. С. 7–10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NTI_2010_4_4.
11. Чернюк В. І. Наукові парки в Україні — стан та проблеми діяльності. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2016. № 1. С. 68–75. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Triv_2016_1_9.
12. Головій В. М. Інноваційна фірма: особливості організаційної структури. Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. 2011. № 6. С. 95–103. URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/02/3-95-103.pdf>.
13. Куриляк В. Кластери та наукові парки як рухома сила процвітання в умовах глобальної економіки. Вісник економічної науки України. 2013. № 2. С. 71–74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2013_2_20.
14. Глібко С. В. Наукові парки України: правовий аспект. URL: ndipzir.org.ua/Glibko <https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/Glibko.pdf>.
15. Господарський кодекс України: Закон України № 436-IV від 16 січня 2003 року. Редакція від 16.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
16. Бюджетний кодекс України: Закон України № 2456-VI від 08.07.2010. Редакція від 01.01.2018. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
17. Податковий кодекс України: Закон України № 2755-VI від 2 грудня 2010 року. Редакція від 13.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

18. Про державно-приватне партнерство : Закон України № 2404-VI від 1 липня 2010 року. Редакція від 20.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>.
 19. Про вищу освіту : Закон України № 1556-VII від 1 липня 2014 року. Редакція від 25.09.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
 20. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України № 848-VIII від 26 листопада 2015 року. Редакція від 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.
 21. Мазур О. А. Технологічні парки. Світовий та український досвід. Київ : «Прок-бізнес». 2009. 70 с.
 22. Bayh-Dole Act of 1980; Public Law 96–517; Stevenson-Wydler Technology Innovation Act of 1980; Public Law 96–480.
 23. Цибульов П. М., Корсун В. Ф. Комерціалізація інтелектуальної власності університетами та науковими установами: досвід США та можливості його використання в Україні. Наука та інновації. 2014. № 3. С. 47–56.
 24. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій : Закон України № 143-V від 14 вересня 2006 року. Редакція від 09.12.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16#Text>.
 25. Про інноваційну діяльність. Законі України № 40-IV від 4 липня 2002 року. Редакція від 05.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
 26. Щербина В. С. Суб'єкти господарського права : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 264 с.
1. Paraska S. H., Liubchik V. R. Kontseptsiia stvorennia naukovooho parku «innovatsiyni rozvytok Podillia». Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. 2012. № 4, S. 245. URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/tech/2012_4/52par.pdf.
 2. Pro Naukovyi park «Kyivska politekhnik» : Zakon Ukrainy № 523-V vid 22 hrudnia 2006 roku. Redaktsiia vid 05.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/523-16#Text>.
 3. Chudaieva I. B. Naukovi parky: sut, funktsii : zb. nauk.-tekh. pr. Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy. 2011. Vyp. 21.1. S. 352–361. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/naukovi-parki-sut-funktsiyyi-ta-perspektiv-stvorennya>.
 4. Kutsurubova-Shevchenko O. V. Hospodarsko-pravovi aspekty funktsionuvannia naukovykh parkiv. Pravnychi chasopys Donetskoho universytetu. 2013. № 2. S. 11–20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pchdu_2013_2_4file:///C:/Users/Alex/AppData/Local/Temp/Pchdu_2013_2_4.pdf.
 5. Pro naukovi parky : Zakon Ukrainy № 1563-VI vid 25 chervnia 2009 roku. Redaktsiia vid 01.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1563-17#Text>.
 6. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy № 435-IV vid 16 sichnia 2003 roku. Redaktsiia vid 16.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
 7. Borysova V. I. Tsyvilne pravo. T. 2. HLAVA 64. Zasnovnytskyi dohovir. URL: <https://subj.ukr-lit.com/civilne-pravo-tom-2-borisova-v-i-glava-64-za-novnickij-dogovir/>.
 8. Dombrowska A. V. Pravovi formy partnerskykh vidnosyn v Ukraini. 2015. S. 198–199. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/40322/1/198-199.pdf>.
 9. Maiorenko Marharyta. Dohovir pro spilnu diialnist: pravovyi aspekt. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-xozyajstvennye-operacii-9-dogovor-o-sovmestnoj-deyatelnosti-pravovoj-aspekt>
 10. Koiuda O. P. Praktychni aspekty stvorennia naukovooho parku na bazi vyshchoho navchalnoho zakladu. Naukovo-tekhnichna informatsiia. 2010. № 4. S. 7–10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NTI_2010_4_4.

11. Cherniuk V. I. *Naukovi parky v Ukraini — stan ta problemy diialnosti. Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti*. 2016. № 1. S. 68–75.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpiv_2016_1_9.
12. Holovii V. M. *Innovatsiina firma: osoblyvosti orhanizatsiinoi struktury*. *Visnyk Natsionalnoi yurydychnoi akademii Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho*. 2011. № 6. S. 95–103. URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/02/3-95-103.pdf>.
13. Kuryliak V. *Klastery ta naukovi parky yak rukhoma syla protsvitannia v umovakh hlobalnoi ekonomiky*. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*. 2013. № 2. S. 71–74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2013_2_20.
14. Hlibko S. V. *Naukovi parky Ukrainy: pravovyi aspekt*. URL: ndipzir.org.ua/Glibko.pdf.
15. *Hospodarskyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy № 436-IV vid 16 sichnia 2003 roku*. Redaktsiia vid 16.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
16. *Biudzhetni kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy № 2456-VI vid 08.07.2010*. Redaktsiia vid 01.01.2018. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
17. *Podatkovyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy № 2755-VI vid 2 hrudnia 2010 roku*. Redaktsiia vid 13.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
18. *Pro derzhavno-pryvatne partnerstvo : Zakon Ukrainy № 2404-VI vid 1 lypnia 2010 roku*. Redaktsiia vid 20.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>.
19. *Pro vyshchu osvitu : Zakon Ukrainy № 1556-VII vid 1 lypnia 2014 roku*. Redaktsiia vid 25.09.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
20. *Pro naukovu i naukovo-tekhnichnu diialnist : Zakon Ukrainy № 848-VIII vid 26 lystopada 2015 roku*. Redaktsiia vid 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.
21. Mazur O. A. *Tekhnolohichni parky. Svitovyi ta ukraïnskyi dosvid*. Kyiv : «Prokbyznes». 2009. 70 s.
22. *Bayh-Dole Act of 1980; Public Law 96–517; Stevenson-Wydler Technology Innovation Act of 1980; Public Law 96–480*.
23. Tsybulov P. M., Korsun V. F. *Komertsializatsiia intelektualnoi vlasnosti universytetamy ta naukovymy ustanovamy: dosvid SShA ta mozhlyvosti yoho vykorystannia v Ukraini*. *Nauka ta innovatsii*. 2014. № 3. С. 47–56.
24. *Pro derzhavne rehuliuвання diialnosti u sferi transferu tekhnolohii : Zakon Ukrainy № 143-V vid 14 veresnia 2006 roku*. Redaktsiia vid 09.12.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16#Text>.
25. *Pro innovatsiinu diialnist*. *Zakoni Ukrainy № 40-IV vid 4 lypnia 2002 roku*. Redaktsiia vid 05.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
26. Shcherbyna V. S. *Subiekty hospodarskoho prava : monohrafiia*. Kyiv : Yuryнком Inter, 2008. 264 s.

Надійшла до редакції 10.06.2020 року

Бутник-Сиверский А. Экономико-правовые перспективы активизации деятельности научного парка на пути к неэкономике. Исследуются и обосновываются путем обобщения научной мысли усовершенствования правового регулирования создаваемых научных парков по инициативе высших учебных заведений и/или научных учреждений с учетом экономико-правовой перспективы активизации их деятельности. Рассматривается национальный и зарубежный опыт деятельности научных парков. Приводится содержание применения учредительного договора о создании научного парка и договора о

партнерстве субъектов хозяйствования с научным парком. Указываются проблемы, еще не решенные в процессе создания научных парков и использования инновационных разработок. Приводится классическое содержание предпринимательства в инновационной деятельности, рассматриваемое с позиции уточнения содержания инновационной структуры, в основе которой лежит коммерциализация имущественных прав интеллектуальной собственности по их видам, являющихся составной частью процесса кругооборота интеллектуального капитала с соответствующим эффективным результатом. Обосновывается порядок формирования уставного капитала научного парка, к которому высшие учебные заведения и/или научные учреждения не могут использовать имущественные права на объекты интеллектуальной собственности, созданные за счет бюджетных средств, а могут использовать лишь при условии заключения лицензионного договора с субъектом хозяйствования с негосударственной и государственной формами собственности в качестве переданных активов, что не требует осуществления отчуждения объекта права интеллектуальной собственности в составе нематериальных активов. Предлагается использовать целевые бюджетные средства как начальный стартовый капитал, который предоставляется на возвратных условиях в государственный бюджет в случае закрытия (ликвидации) научного парка по решению учредителей или на основании решения суда. В случае отсутствия целевых бюджетных средств предлагается в качестве источника денежной суммы вклада в уставный капитал научного парка как стартового капитала направить часть специального фонда государственного бюджета. Обосновывается создание офиса трансфера технологий, который будет структурным подразделением высших учебных заведений и/или научных учреждений, занимающимся процессом подачи и рассмотрения патентной заявки и в дальнейшем лицензированием. Отмечено, что научный парк может быть учредителем (соучредителем) малых инновационных предприятий и заключать с ними договоры о партнерстве для выполнения определенных инновационных проектов.

Ключевые слова: интеллектуально-инновационная среда, научный парк, учредительный договор, уставный капитал, имущественные права интеллектуальной собственности, лицензионный договор, правовой статус

Butnik-Siverskiy O. Economic and legal prospects of activation of science parks activity on the way to neoeconomics. The author researches and substantiates by generalizing the scientific points of view improving the legal regulation of the created science parks on the initiative of higher education institutions and / or research institutions, taking into account the economic and legal prospect of intensifying their activities. National and foreign experience of science parks activity is considered. The content of using the founding agreement on creation of a science park and the agreement on partnership of business entities with a science park is provided. Problems that have not yet been resolved in the process of creating science parks and using innovative developments are noted. The classical content of entrepreneurship in innovation is provided and considered from the standpoint of clarifying the content of the innovation structure, which is based on the commercialization of intellectual property rights by their types, which is a part of the intellectual capital cycle with a corresponding effective result. There is substantiated the procedure of formation of the statutory capital of the science park, to which higher educational institutions and / or scientific institutions cannot use intellectual property rights to the objects, created at the expense of budgetary funds, but can only under the conclusion of a license agreement with business entity, having non-state and state form of ownership as transferred assets, which does not require the alienation of the object of intellectual property rights as part of in-

tangible assets. It is proposed to use the target budget funds as the initial start-up capital, which is provided on reverse terms to the state budget in case of closure (liquidation) of the science park by the decision of the founders or on the basis of a court decision. Alternatively, in the absence of target budget funds, it is proposed as a source of money to contribute to the statutory capital of the science park as a start-up capital to send part of the special fund of the state budget. It is justified the creation of a technology transfer office, which will be a structural unit of higher education institutions and / or research institutions, which will deal with the process of filing and reviewing a patent application and subsequent licensing. It is noted that the science park can be the founder (co-founder) of small innovative enterprises and enter into partnership agreements with them for the implementation of certain innovative projects.

Keywords: intellectual and innovation environment, science park, founding agreement, statutory capital, intellectual property rights, license agreement, legal status